

רבי שלום בוזאגלו

"גברא רבא ויקירא. דמגליא כל טמירא. עמיה שרי נהורא. כל מלתא רבתא לגבי ידיה זעירא. בדרישה ובחקירה. מפלפל בסברא. בקי בכל סתרי תורה. נכנס בעובי התקרה וליה יש ברירה. לברור אוכל מתוך הפסולת כחמה ברה. תקן אזנים לתורה. והגיה ספר הזהר שחיבר הרשב"י בוצינא דנהורא. על פי הגהות האר"י שבחבורה. שמסר למוהר"ו ערוכה בכל ושמורה. להסיר המכשלה מתוך עם יפה וברה. ולהעמיד הדת על תלה כדמעיקרא. ה"ה הרב המובהק החכם השלם המקובל האלקי כמוהר"ר שלום בוזאגלו נר"ו" – לשון ההקדמה להקדמתו לזהר שנדפסה במהדורות רבות.

רבי שלום בוזאגלו היה אחד המקובלים הפוריים ביותר שקמו לעם ישראל. ספרים רבים חיבר בשטח הקבלה ולמרות זאת פרטים מעטים ידועים לנו אודות תולדותיו. שנת לידתו אינה ידועה אבל בערך בשנת ת"ע^[1710], כך גם עיר הולדתו. אולם ניתן לשער שנולד בעיר מראקש שבמרוקו, משום שאת רבותיו בקבלה הוא מציין בהקדמתו לפירושו והללו: רבי אברהם אזולאי, רבי יעקב פינטו, רבי ישעיה הכהן ורבי יעקב גדליה – היו מהעיר הנ"ל – מראקש. כמו כן למד אצל הגאון הקדוש רבי חיים בן עטר הזקן זקנו של האור החיים.

עוד ידענו לו ששימש כאב"ד במארכש¹⁶ ומשום רדיפות שנרדף ע"י מלך ישמעאל ושר צבא חילו עבר ללונדון. ¹⁷כאן נפגש עם השדרי"ם מארץ ישראל וממרוקו ויחד המתיקו סוד בבית ה', כפי שכותב הוא¹⁸: "החכם השלם כהר"ר שלמה עמאר נר"ו שלוחא קדישא דא"י תוב"ב בעוברו דרך פה לונדרים אמר לי קבלה בידם וכו". וכן כתב הוא: ¹⁹"נשאלתי מגבר עמיתי בתורה, החכם השלם הדו"מ ר"מ מתיבתא דאגדיר יע"א בעוברו דרך מחנהו לכאן לונדון יע"א ה"ה אחד מבני עליה כמוהר"ר יעקב גדליה זלה"ה טעם לכוונת ז' שמות וכו".

בהיותו בלונדון נתקבל בתור דיין. הגאון רבי שלמה שלם אב"ד אמסטרדם מתאר: "איש אלקים קדוש" יאמר לו". גם גיסו הגאון בעל "בנין אריאל" כתב עליו תואר נדיר בזמנו "המקובל האלקי" והגאון חיד"א בפירושו ניצוצי אורות על הזהר"ק מביאו יותר משלוש מאות פעמים:

באחד הימים נזדמן רבי שלום בוזאגלו לעיר המבורג ושם נפגש עם האב"ד – הגאון רבי יהונתן אייבשיץ. היה זה באותם ימים בהם

בערה אש המחלוקת בינו לבין רבי יעקב עמדין – היעב"ץ אודות הקמיעות שהראשון כתב. רבי יהונתן אייבשיץ הראה את אחד הקמיעים לרבי שלום בוזאגלו ושיכנעו בדבר אמיתות הקמיע ובכך ביקשו לפרסם את צדקתו ברבים. וכך אכן נעשה. אולם בשוב רבי שלום בוזאגלו ללונדון הוא שינה את דעתו וכתב לרבי יהונתן אייבשיץ מכתב ובו מבקש ממנו שיסביר את פשר הקמיעים, שכן קלא אית ליה שהמה מכת הש"צ ימ"ש.

באחרית ימיו עלה והשתקע בצפת, ונמנה בין אדירי וארזי הלבנון דשם, הוא נודע כתור איש קדוש וטהור אשר מורם מעם. ולא נודע מקום קבורתו.

אלו הם חיבוריו:

רבי שלום בוזאגלו אחד המקובלים הפוריים ביותר שקמו לעם ישראל ואלו הם ספריו:

א. מקדש מלך – פירוש נפלא על הזהר, ההדירו והוציאו לאור ידידי הרה"ג רבי מאיר אבוטבול שליט"א יושב ראש מכון "אוצרות המגרב" ירושלים.

ב. כסא מלך – פירוש על התיקונים. נדפס לראשונה באמסטרדם תקכ"ט מעוטור בהסכמותיהם של: רבי שאול אב"ד דק"ק אשכנזים באמשטרדם, רבי ישראל משלם זלמן אב"ד דק"ק לונדון, רבי יששכר אבולעפיא ציר אמונים מעה"ק טבריה.

ג. הדרת מלך – פירוש על המאמרים מספר עץ חיים. נדפס לראשונה באמשטרדם שנת תקכ"ו.

ד. הוד מלך – פירוש לספרא דצניעותא. נדפס לראשונה בלונדון שנת תקל"ל.

ה. כבוד מלך – פירוש על מאמרים מעץ חיים – שם, תקל"א. ו. פני מלך – פירוש על האדרות – שם, תקל"ג.

ז. הקדמה לספר הזהר – נדפסה לראשונה בזהר דפוס אמשטרדם תקל"ב ומאז חזרה ונדפסה בכל מהדורות הזהר.

ח. דברי שלום ואמת – חידושים על הרמב"ם – לונדון, תקל"ה. מקדש מלך, בראשית, בהקדמה, עמוד 39

רבי שלום בוחבוי

רב ומקובל ובעל מידות. הרביץ תורה בירושלים בעדת המערבים. רבי שלום היה ארי במסתרים בפשט בהוראה ובקבלה.

18. מקדש מלך חלק ב. עמוד קסב.

19. מקדש מלך חלק א' עמוד צח.

16. מלכי רבנן בערכו עמוד קיב.

17. הקדמתו לפירושו כסא מלך לתיקוני הזהר.